

Rumus formula subsidi baharu bantu kukuh kewangan kerajaan

• Walaupun subsidi banyak membantu menstabilkan harga, menjamin bekalan dan memberi kemampuan kepada rakyat, ia juga memberi kesan tidak diingini

• Subsidi bersasar lebih baik daripada sistem sedia ada namun ia tidak menangani punca sebenar pergantungan kepada subsidi dan tidak sesuai dijadikan penyelesaian jangka panjang

Oleh **Rashdan M Radzi**
bhrencana@bh.com.my

Mungkin ramai tidak menyedari atau 'ambil pusing' dengan jumlah subsidi terpaksa ditanggung kerajaan pada 2022 iaitu sebanyak RM67.4 bilion. Ini jumlah subsidi tertinggi dalam sejarah negara.

Tahun ini, kerajaan terpaksa mengurangkan sedikit perbelanjaan subsidi dan bantuan sosial kepada RM58.6 bilion. Begitupun, ia masih satu setengah kali ganda lebih tinggi daripada belanja untuk pendidikan, kesihatan, perumahan dan pengangkutan.

Pada masa sama, kerajaan membelanjakan RM32.7 bilion untuk menaik taraf jalan, hospital, klinik luar bandar, universiti awam, sekolah, perumahan dan infrastruktur lain demi kemakmuran negara. Ini bermakna, jumlah subsidi dikeluarkan kerajaan adalah dua kali ganda lebih besar berbanding perbelanjaan ini.

Justeru, timbul persoalan apakah ini cara terbaik kita membelanjakan hasil cukai negara? Apakah faedah diperoleh daripada jumlah besar dibelanjakan untuk subsidi dan apa pula kekurangannya.

Pemberian subsidi bahan api bermula pada 1983 apabila kerajaan melaksanakan langkah kawalan harga melalui Mekanisme Harga Automatik (APM). Matlamat asal APM adalah mewujudkan kestabilan harga kepada pengguna dan pada masa sama mengekalkan kadar harga berpatutan bagi mengurangkan beban rakyat berpendapatan rendah.

Justeru, walaupun harga minyak mentah dunia meningkat kepada kira-kira AS\$91 satu tong masa kini, pengguna di negara ini masih membayar RM2.05 bagi seliter petrol RON95 iaitu kadar sama pada Mac 2021, walaupun harga minyak ketika itu hanyalah AS\$65 satu tong.

Harga petrol di Malaysia adalah antara terendah di dunia, malah 30 peratus lebih murah daripada Arab Saudi iaitu negara pengeksport minyak terbesar dunia dengan pengeluaran 25 kali ganda lebih besar berbanding Malaysia.

Subsidi bukan saja mengekalkan harga keperluan utama pada kadar amat berpatutan, ia juga membolehkan rakyat berbelanja lebih untuk kesejahteraan hidup.

Ambil subsidi bahan api sebagai contoh. Berdasarkan maklumat dikeluarkan kerajaan, kos subsidi bahan api tahun lalu ialah RM50.8 bilion atau kira-kira tiga perempat daripada keseluruhan perbelanjaan subsidi sebanyak RM67.4 bilion.

Ini bermakna setiap rakyat mendapat lebih kurang RM1,550 setahun; kira-kira RM130 seorang sebulan atau RM490 bagi setiap isi rumah sebulan

berdasarkan saiz purata isi rumah Malaysia seramai 3.8 orang.

Menurut laporan Kaji Selidik Pendapatan dan Perbelanjaan Isi Rumah 2022 diterbitkan Jabatan Perangkaan baru-baru ini, kira-kira 45 peratus daripada jumlah perbelanjaan purata bulanan isi rumah sebanyak RM5,150 digunakan bagi barangan keperluan asas dengan baki 55 peratus dibelanjakan untuk perkara lain memberikan keselesaan hidup, iaitu kira-kira RM2,830.

Kalau dibandingkan nilai RM490 sebulan setiap isi rumah perolehi daripada kerajaan dalam bentuk subsidi bahan api, ini bukan jumlah kecil, bersamaan 18 peratus. Ini bermaksud hampir RM1 daripada setiap RM5 ringgit perbelanjaan purata isi rumah untuk barangan bukan keperluan asas, dibantu dengan adanya subsidi minyak.

Subsidi bantu stabilkan harga

Walaupun subsidi banyak membantu menstabilkan harga, menjamin bekalan dan memberi kemampuan kepada rakyat, ia juga turut memberi kesan tidak diingini. Sebagai contoh, kumpulan T20, golongan tidak atau kurang memerlukan bantuan ekonomi, mendapat manfaat 35 peratus daripada subsidi minyak.

Keadaan ini mencerminkan kelemahan ketara mekanisme pemberian subsidi sekarang kerana ia tidak dapat dibezakan di peringkat jualan dan berpaut kepada jumlah penggunaan. Pendekatan penentuan harga kawalan dibuat dengan mengambil kira kedudukan ekonomi kumpulan kurang berada, turut menjadi faktor kepincangan sistem subsidi sekarang.

Sementara itu, hutang kerajaan meningkat lebih li-

ma kali ganda sejak 1997. Justeru, kerajaan perlu berhema bagi menyekat pertambahan hutang. Ketika ini, kos membiayai hutang kerajaan mencapai hampir RM1 daripada setiap RM5 hasil cukai kerajaan.

Sekiranya jumlah hutang negara terus meningkat, kos membiayaan hutang akan menjejaskan peruntukan kerajaan untuk perbelanjaan asas lain. Usaha menstabilkan hutang ini memerlukan beberapa pendekatan segera.

Sumber baharu hasil negara mesti dicari, manakala keutamaan perbelanjaan perlu dinilai semula. Keperluan segera bagi menangani kos subsidi dan bantuan sosial terlalu tinggi sekarang perlu dilihat dari perspektif ini.

Kebelakangan ini, banyak pihak mencadangkan supaya kerajaan memperkenalkan subsidi bersasar. Tidak dinafikan subsidi bersasar adalah sistem lebih baik daripada sistem sedia ada. Namun begitu, ia tidak menangani punca sebenar pergantungan kepada subsidi dan tidak sesuai dijadikan penyelesaian jangka panjang.

Satu lagi pilihan ialah memansuhkan kawalan harga dengan pemberian tunai kepada isi rumah tertentu. Kelebihan utama langkah pemberian tunai ini ia memastikan harga barangan bergerak seiring dengan mekanisme pasaran dan tidak mengganggu kerancakan aktiviti ekonomi.

Ada yang melihat cara ini mungkin langkah permulaan bagi mencapai matlamat untuk menjadi sebuah negara mengamalkan sistem kebajikan sosial sejagat seperti dilaksanakan di Eropah.

Walaupun langkah ini mungkin dilihat menarik, sesebuah negara tidak boleh menjadi negara kebajikan tanpa mengenalkan kadar cukai pendapatan amat tinggi antara 40 peratus sehingga 56 peratus.

Ini membawa kita kepada tanda tanya kenapa timbulnya persoalan pemberian subsidi atau bantuan sosial dalam konteks memastikan rakyat mempunyai mutu kehidupan lebih selesa.

Mengapakah pada masa kita berada pada tahap lebih makmur berbanding sebelum ini, jika dinilai dari segi pendapatan per kapita, pergantungan kita kepada subsidi dan bantuan sosial juga pada tahap tertinggi?

Apakah benar rakyat Malaysia mengamalkan gaya hidup tidak berasaskan kemampuan ataupun adakah wujud permasalahan struktur ekonomi Malaysia yang mana hanya segelintir sahaja masyarakat sebenarnya mengecapi kekayaan negara.

Apa juga bentuk tindakan bakal diambil untuk mengurangkan perbelanjaan subsidi, ia harus bersifat holistik, mampan dan berkepentingan jangka panjang untuk keutuhan kedudukan kewangan kerajaan. Ia juga bukan keputusan terburu-buru.

Semua artikel penulis tamu adalah pendapat peribadi, bukan pendirian rasmi BH

